Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Beleidsnota windenergie gemeente Raalte 2024
Zaaknummer	63862-2024
B&W vergadering	12 november 2024
Integrale advisering	Arie Nijman, Remco van Riezen
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Voor informatie	Karin Lautenbach

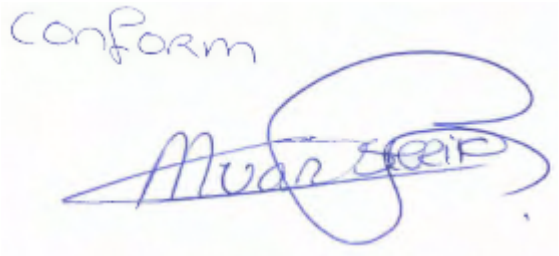
Bestuurssamenvatting

Het doel van deze beleidsnota is duidelijkheid bieden over de voorwaarden waaraan moet worden voldaan bij de ontwikkeling van windinitiatieven in gemeente Raalte. Bij projecten voor grootschalige opwek (5 MW – 100 MW opgesteld vermogen) is de provincie bevoegd gezag en zal het provinciale beleid leidend zijn bij de beoordeling of een initiatief toegestaan kan worden. Bij de beoordeling van een initiatief zal de provincie ook het gemeentelijke beleid meenemen, mits redelijk en juridisch houdbaar. Daarom is deze beleidsnota ontwikkeld. De uitgangspunten zoals opgenomen in deze nota hebben als doel om de belangen van omwonenden en de natuur zoveel mogelijk te beschermen.

Beslispunten

1. De gemeenteraad de Beleidsnota windenergie gemeente Raalte 2024, zoals opgenomen in bijlage 2, vast te laten stellen

Besluit

Inleiding

Om klimaatverandering tegen te gaan zijn er internationaal en nationaal afspraken gemaakt om de CO2 uitstoot te verminderen. Vermindering van de uitstoot van CO2 kan onder andere gerealiseerd worden door het verbranden van fossiele brandstoffen voor onze energiebehoefte te verminderen en deze te vervangen door duurzaam opgewekte energie. In het kader hiervan heeft het Rijk als doel gesteld om ten minste 35 TWh aan grootschalige hernieuwbare elektriciteitsproductie te realiseren op land. Deze ambitie is nader uitgewerkt in de verschillende RES-regio's. In het kader van de RES 1.0 heeft gemeente Raalte de ambitie uitgesproken 100 GWh aan duurzame energie op te willen wekken, hoofdzakelijk middels zonne-energie.

Inmiddels heeft de provincie Overijssel met betrekking tot de ontwikkeling van windenergie de regie naar zich toe getrokken middels een wijziging van de provinciale Omgevingsverordening en het PPE (Provinciaal Programma Energiestrategie). Op basis van dit nieuwe beleid van de provincie Overijssel is het binnen het grondgebied van de gemeente Raalte alleen mogelijk om windturbines te ontwikkelen indien het om een cluster gaat van minimaal 4 turbines (met uitzondering van een turbine op een bedrijventerrein) Daarnaast is bepaald dat er maximaal 80 GWh ontwikkeld mag worden in gemeente Raalte. Hier is geen specifiek gebied aan gekoppeld.

In geval van een initiatief zal de provincie bevoegd gezag zijn en zal de provincie het initiatief toetsen aan provinciaal beleid. De provincie heeft aangegeven gemeentelijk beleid mee te nemen in de beoordeling mits dit gemeentelijk beleid juridisch houdbaar en redelijk is.

Om de belangen van inwoners zo goed mogelijk te beschermen bij de mogelijke ontwikkeling van windturbines zijn in deze beleidsnota uitgangspunten geformuleerd waar een initiatief aan moet voldoen. Hierbij is rekening gehouden met de zorgen en aandachtspunten zoals naar voren gebracht door onze inwoners. Het beleid is niet bepalend voor de vraag of er wel of geen windturbines komen in gemeente Raalte, maar ziet erop in geval er windturbines worden gerealiseerd de belangen van omwonenden en de natuur zo goed als mogelijk te beschermen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de beleidsnota windenergie gemeente Raalte 2024 stellen we, in aanvulling op het beleid van de provincie, nadere voorwaarden aan initiatieven voor grootschalige opwek van duurzame energie middels windturbines. Met deze nadere voorwaarden willen we inwoners en de natuur zo goed als mogelijk beschermen bij grootschalige opwek van windenergie.

Argumenten

1.1. De aanvullende beleidsregels dienen ter bescherming van omwonenden en de natuur.

In de beleidsregels worden normen gesteld over afstand van windturbines tot gevoelige objecten, geluidsnormen en normen voor slagschaduw. Tevens zijn eisen opgenomen met betrekking tot turbineverlichting. Deze regels hebben als doel de impact op de gezondheid van omwonenden te beperken en de hinder van de turbines voor omwonenden en de natuur. Om de natuur te beschermen is bepaald dat geen windturbines in NNN gebied mogen komen. Ook zijn kaders gegeven voor monitoring en handhaving op de genoemde normen.

1.2. De aanvullende beleidsregels hebben als doel de impact die winturbines hebben op het landschap te compenseren.

Naast zorgen over geluid en mogelijke negatieve consequenties van windturbines op de gezondheid van omwonenden hebben veel inwoners aangegeven zich zorgen te maken over de impact van windturbines op het landschap. Deze impact kun je gelet op de omvang van windturbines niet wegnemen. Wel zijn voorwaarden opgenomen in de beleidsregels die er voor moeten zorgen de negatieve impact zoveel als mogelijk te compenseren. Zo moet initiatiefnemer in samenspraak met de omgeving altijd een landschappelijk inpassingsplan maken. In dit landschappelijk inpassingsplan moet worden onderbouwd hoe de landschappelijke waarden van het gebied waar windturbines worden geplaatst worden behouden en waar mogelijk versterkt. Daarnaast moet worden aangegeven hoe de landschappelijke inpassing bij kan dragen aan andere opgaven in het gebied, bijvoorbeeld natuurherstel en klimaatadaptatie en hoe invulling wordt

gegeven aan het uitgangspunt van meervoudig ruimtegebruik. Initiatiefnemer wordt bovendien verplicht om €0,50 per geproduceerde MWh af te dragen in een omgevingsfonds. Dit fonds wordt beheerd door de lokale omgeving en wordt gebruikt voor zaken van algemeen nut op het gebied van landschap, natuur, milieu of duurzaamheid binnen een straal van circa 10 kilometer om het park.

1.3 De beleidsregels geven richtlijnen waarmee niet alleen de lasten, maar ook de lusten ten goede komen aan de lokale bevolking.
Om draagvlak voor windinitiatieven te creëren is het van groot belang dat niet alleen de lasten maar ook de lusten ten goede komen aan de lokale bevolking. Vanuit het Rijk en de provincie wordt daarom het uitgangspunt gehanteerd dat er bij een project voor grootschalige opwek van duurzame energie sprake moet zijn van minimaal 50% lokaal eigendom. Hoewel dit via ruimtelijke wetgeving juridisch niet afdwingbaar is, bevat het provinciale beleid een inspanningsplicht voor initiatiefnemer om dit te realiseren. Wij vinden lokaal eigendom dermate belangrijk, dat wij de lat voor deze inspanningsverplichting hoger leggen, namelijk op 100% lokaal eigendom. Door 100% lokaal eigendom de realiseren hebben de omwonenden zeggenschap over het project en de opbrengsten hiervan. Een plaatselijke energiecoöperatie kan een rol spelen bij de invulling van het lokaal eigendom. Indien 100% lokaal eigendom niet haalbaar is, hanteren wij een ondergrens van 50%. Ook moet initiatiefnemer op voorhand duidelijke afspraken maken over compensatie van schade die direct omwonenden mogelijk leiden vanwege de windturbines.

14. De beleidsregels geven aanvullende voorwaarden voor het participatietraject.
Een initiatiefnemer moet een participatieplan maken, welke aan de gemeente voorgelegd wordt. Hierin geeft initiatiefnemer aan wie wanneer wordt betrokken en op welke manier. Daarnaast moet het participatietraject uiteindelijk leiden tot afspraken met de omgeving welke neergelegd worden in een omgevingsovereenkomst.

Duurzaamheid
De beleidsregels zien erop om in aanvulling op de provinciale beleidsregels, voorwaarden te verbinden aan eventuele initiatieven voor grootschalige opwek van windenergie. Wij vinden het belangrijk om als gemeente Raalte bij te dragen aan het verminderen van de CO2 uitstoot. Wij vinden het landschap van de gemeente Raalte echter niet bij uitstek geschikt voor grootschalige opwek van duurzame energie middels windturbines.

Kanttekeningen
Het provinciaal beleid is in principe leidend voor grootschalige opwek van duurzame energie middels windturbines. Het beleid van de gemeente Raalte is niet bepalend voor de vraag of er wel of geen windturbines komen. De provincie zal de beleidsregels van gemeente Raalte meenemen bij de beoordeling van eventuele initiatieven. Deze beleidsregels kunnen er voor zorgen dat de belangen van omwonenden beter beschermd worden. Echter, het beleid zal niet de doorslag geven voor het al dan niet vergunnen van een project.

Financiën en Fiscale aspecten
Het vaststellen van de beleidsnota Windenergie gemeente Raalte 2024 heeft geen financiële consequenties.

Vervolg
Na vaststelling van de beleidsregels door de gemeenteraad kunnen deze door de provincie meegenomen worden bij de beoordeling van initiatieven voor grootschalige opwek van energie middels windturbines. Het grondgebied van de gemeente Raalte staat in eerste instantie vanaf 15 oktober 2024 tot 15 februari 2025 open voor principeverzoeken. Na 15 februari 2025 wordt duidelijk of er principeverzoeken zijn ingediend. Indien dit

het geval is zal de provincie een eerste beoordeling doen of er aan de voorwaarden van de provincie wordt voldaan. Als dat het geval is kan initiatiefnemer een aanvraag doen. Bij de beoordeling van de aanvraag zal de provincie het gemeentelijk beleid meenemen.

Communicatie

Na besluitvorming door het college en behandeling van het raadsvoorstel in de agendacommissie worden inwoners via de nieuwsbrief wind geïnformeerd over de behandeling van de beleidsregels door de gemeenteraad.

Bijlagen

Bijlage 1	Raadsvoorstel
Bijlage 2	Beleidsnota windenergie gemeente Raalte 2024
Bijlage 3	Dashboard enquête windenergie gemeente Raalte 2024
Bijlage 4	impressie Carmel College workshop windenergie (video)
Bijlage 5	Dashboard workshop Carmel College windenergie gemeente Raalte 2024